

PREŠOVSKÉ POLITOLOGICKÉ DNY

PREŠOV 22.–23. ŘÍJNA 1998

ZDENĚK KOUDELKA

Ve dnech 22.–23. 10. 1998 uspořádala Katedra sociálně-politických věd Filozofické fakulty Prešovské univerzity již tradiční mezinárodní konferenci Prešovské politologické dny s tématem Volby 98, stav – kontexty – perspektiva. Konference se zúčastnili vedle slovenských zástupců též účastníci z Moravy, Polska a USA. Sloveňští účastníci se především věnovali aktuálně výsledkům zájmových voleb do Národní rady Slovenské republiky. Rozboru voleb z hlediska volební statistiky se věnoval Vladimír Krivý ze Sociologického ústavu Slovenské akademie věd v Bratislavě, který nastínil i určitý sociologický pohled na slovenské voliče z hlediska geografického i urbaniálního (venkovský volič preferoval HZDS, městský pak SDK). Některým právním aspektům voleb z hlediska teorie ústavního práva se věnoval Imrich Kanárik z Právnické fakulty Univerzity P. J. Šafaříka v Košicích, jenž se zaměřil na rozdílnost pojmů suverenity lidu a suverenity občana, rovněž se částečně věnoval praxi slovenského Ústavního soudu a především jeho nálezu ve věci novely z r. 1998 volebního zákona do obecních zastupitelstev č. 346/1990 Sb., která zavedla neústavní národnostní kvóty. Některým filozofickým aspektům voleb jako realizace lidské svobody pod heslem *Volím, tedy jsem a Jsem a proto volím* se věnoval Rudolf Dupkala z Filozofické fakulty Prešovské univerzity. Problémem vlivu voleb na zahraniční politiku Slovenska se zabýval Peter Porubčan ze Slovenské zemědělské univerzity v Nitre. Vliv občanských sdružení a vůbec úlohu občanské společnosti ve volbách 1998 na Slovensku rozebral Rastislav Tóth z Úřadu pro strategii rozvoje společnosti, vědy a techniky SR. S jeho příspěvkem do určité míry polemizoval Ján Stena ze Sociologického ústavu SAV, jenž upozornil na pozitivní úlohu občanské společnosti, která v roce 1998 přispěla k mobilizaci voličů a velké volební účasti, kdy spor charakterizoval jako střet koncepce participační demokracie s významnou rolí občanské společnosti s koncepcí delegativní demokracie, která vyčerpává účast voličů na politice jen aktem voleb a dle Steny se uplatňo-

vala na Slovensku za vlády V. Mečiara. Ve vlastním příspěvku se J. Stena věnoval rozpadu mýtů, kdy volby prokázaly, že byla lichá očekávání, že vláda volby zmanipuluje, že Vladimíra Mečiara nelze porazit ve volbách a že Strana demokratické levice vytvoří povolební koalici z HZDS. V diskusi však bylo namítnuto, že právě aktivita parlamentních opozičních stran organizující paralelní kontrolní sčítání hlasů možná odvrátila vládní moc od manipulace s výsledky voleb. Ze zahraničních účastníků vystoupil moravský zástupce Zdeněk Koudelka z Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně s aktuálním tématem opoziční smlouvy jako nového prvku v politickém systému v Čechách, na Moravě a Slezsku. Z polských zástupců Mateusz Gniazdowski ze Slovenského institutu ve Varšavě hovořil o problematice gabčikovského vodního díla a Wawrzyniec Konarski z Institutu politických věd ve Varšavě se věnoval problematice nacionalismu v novodobých dějinách střední Evropy. Konference se účastnil i Philip R. Tuhy, profesor Univerzity Wilkes-Bare v USA. Konference, které předsedala vedoucí pořadatelské katedry Marcela Gbúrová, navázala na skvělou tradici předchozích Prešovských politologických dnů a přispěla nejen k prodiskutování vlastního tématu konference, ale rovněž k navázání nových a posílení stávajících kontaktů mezi zástupci jednotlivých zúčastněných odborných pracovišť. Pozitivem je i příslibem vydání sborníku se všemi příspěvky přednesenými na konferenci.